

Rorløs kajakk for viderekomne

Kajakken har en del spring og er lav midtskips.

Salget av kajaker har de siste årene formelig eksplodert. Markedet flommer nesten over av forskjellige modeller og det er ikke lenger så enkelt for oss padlere å velge. Noen ønsker å ha rundbunnede båter med ror. Andre mener at ror bare er tull og vil ha båter som denne med knekkspant og skeg. Les videre og se hva vi mener.

TEKST OG FOTO JAN FJELDE

Den kanadiske kajakkfabrikken Boreal Design lager båter med høy byggekvalitet. Vi har tidligere prøvd et par av deres polyetylenbåter som viste seg å ha en utrolig glatt og flott overflate. Glassfibermodellene ligger også helt i toppskiktet hva kvalitet og finish angår. Testbåten Ellesmere er et godt bevis på det. Som bindemiddel bruker Boreal vinylester i stedet for polyester. Skroget blir seigere og tåler langt større påkjenninger. Det er ikke mulig å finne noe teknisk slurv på båten. Alle liner er nedsenket i skroget. Lukenes underdel er faststøpt i dekket. Båtene er vakuumstøpte og glassfiberarbeidet er flott utført. Det formelig glinser av gelcoat. Fabrikken kan levere kajaker i både karbon og kevlar for dem som er villig til å betale ekstra for litt redusert vekt og økt styrke.

Designet synes å ha sitt utspring i gamle grønlandske tradisjoner. Båten har en del spring, og fribordet er lavt ved cockpiten. Dekksriggingen er nøktern og grenser til det spartanske. De aller mest nødvendige liner og strikk er likevel fornuftig disponert, men enkelhet og stil preger designet. Testeksemplaret har gummiluker fra Kajaksport. Rund luke foran og oval bak. Dagluke bak sittebrønnen kan leveres som ekstrautstyr. Skjøten mellom kajakkens dekk og skrog er dekorert med et mønstret bånd. En litt uvant løsning, men arbeidet er svært flott utført.

Høy sekundærstabilitet

Båter med knekkspant har ofte høy sekundærstabilitet. Versjonene, som i tillegg er rorløse, må kantes kraftig for at svingresponsen skal bli tilfredsstillende. Senkekjølen bør være inntrukket for at kajakken skal respondere tilfredsstillende på rask kursendring. For mange padlere er teknikken uvant og den krever trening. Da er det greit å vite at Ellesmere kan kantes kraftig før bruk av støttetak blir nødvendig. Primærstabiliteten er middels, men går tidlig over til det sekundære nivå. Padlere som er vant til rundbunnede båter vil merke at kajaker med knekkspant har en annen gange i grov sjø. Forskjellen er særlig merkbar ved bølger fra siden. Sjøene får mer tak i båten og personen om bord må jobbe på en uvant måte for å stabilisere den. Smak og behag er som kjent forskjellig. Padlere som har lært seg teknikkene som kreves for å mestre en knekkspantbåt er ikke spesielt interessert i å skaffe seg en rundbunnet båt med ror. Meningene rundt dette emnet er sterke og det får vi bare respektere.

Gode lærstøtter

Ved kantiing, rulle og padling i vanskelig sjø er det ønskelig med maksimal kontakt med båten. Kajakken er utstyrt med svært gode lærstøtter. Avstanden mellom disse og den lavt monterte sit-sen passet meg perfekt. Selve cockpit-åpningen synes jeg er i knappest laget. Med full padlebekledning og tilhø-

Kajakken er enkelt rigget og har pene linjer.

Lårstøttene er veldig gode. Ryggstøtten opplevdes av testerne som litt for lav på lengre turer.

rende padlestøvler i størrelse 45 smetter ikke lange og kraftige personer på plass i sitsen uten visse ukvemsord. Selve sitteputen er svært bra på alle Borealbåtene. Ryggstøttens utforming og monteringshøyde synes å variere noe mellom foretakets forskjellige modeller. I kombinasjon med en lavt montert ryggstøtte, som i testbåten, er det enkelt å legge seg godt bakover for å senke tyngdepunktet ved rulle og høye støttetak. På lengre turer føler jeg at ryggstøtten er litt for lav. Noen cm høyere plassering hadde ikke skadet.

Bakdekket er lavt, så fabrikken bør gå vekk fra dagens montering og heller skjele litt på deres andre løsninger der ryggstøtten har god og funksjonell høydejustering. For den drevne padler er Ellesmere en båt som innbyr til lek og moro i store bølger. Ved aktiv kantiing og kjapp årebruk kan man vende båten på et øyeblikk. Gjerne på en stor bølgetopp. Med skeget inntrukket er båten med på notene. Ser gjerne for meg at elvepadlere som ønsker å prøve seg i det salte element kan få mye ut av kajakken. Skal farkosten i hovedsak brukes til lengre turer med tung oppakning, finnes det mange modeller som gjør jobben bedre enn testeksemplaret.

Ikke spesielt rask

På en padletur over to timer i syv til åtte m/s vind ble gjennomsnittfarten logget til 3,9 knop tur-retur. I vår testløype i stille vær havnet snittfarten på 4,3 knop. Den mindre interessante toppfarten stanset på 6,3 knop. Kajakken krever enormt med kraft den siste knopen da den setter seg merkbart på hekken. Hvis ikke høy fart er prioritert, er båten veldig lettpadlet og behagelig i hastigheter oppunder fire knop.

Senkekjølen betjenes med et hjul plassert parallelt med fremre sittebrønnskant. Betjeningen er både ergonomisk og komfortabel. Velges skeget i nedre posisjon, er kajakken meget kursstabil. Den går snorrett så lenge ikke vinden blir for sterk. Heldigvis og dessverre. Ved rask endring av kursen bør du dra inn kjølen og anvende kantingsteknikken. Er senkekjølen halvveis nedsenket får man et bra kompromiss mellom kursstabilitet og manøvreringsevne.

Våt i stor sjø

På en av testdagene blåste det friskt. Selv uten ballast fosset motsjøene over fordekket og nådde cockpiten med stor kraft. Jeg har padlet mange kajakker som har vært langt tørrere under samme forhold. Årsaken til dette feno-

menet er at fremre del av fordekket er svært flatt og har dårlige avrennings-egenskaper sideveis sammenlignet med andre båter der dekket enten er buet eller V-formet. Hvordan blir Ellesmere med mye last i tøft vær? Personlig tror jeg det kan bli en våt fornyelse. Fartsegenskapene under surf er heller ikke spesielt imponerende. Kajakken skjærer alt for lett ut til siden og den påbegynte surfen blir således spolert. Unotene er mest irriterende i jevne og symmetriske bølger av midtels størrelse. Når man hele tiden må bruke åren til å styre med, mister man fart sammenlignet med båter som er utstyrt med gode ror. Ellesmere viser tydelig at den er en båt for dyktige padlere som har alle teknikkene inne. Kajakken krever aktiv jobbing med både årer og hofte under barske forhold. Jeg kjenner erfarne padlere som absolutt vil ha det på denne måten. De får rett og slett adrenalinkick av å mestre krevende, for ikke å si vanskelige, kajakker. Nybegynnere som bare skal på sjøen for å kosepadle bør ikke kaste vekk pengene på en båt med slike spesielle egenskaper. Det blir som å kjøpe en Porsche 911 for å kjøre til og fra bedehuset. En enkel og grei Polo vil gjøre jobben like godt. I rettferdighetens navn opplyser fabrikken at Ellesmere er en båt for padlere med erfaring. Mine litt krasse synspunkter må derfor tolkes som en advarsel og ikke som kritikk. Bare sørg for å velge en båt som står i et harmonisk forhold til dine ambisjoner.

Opplevd kvalitet

Kajakkene fra dette verftet er av udiskutabel prima teknisk kvalitet og det er ikke tvil om at fabrikken er i besittelse av høy kompetanse. De bruker i tillegg de mest moderne produksjonsteknikker. Alle komposittbåtene er vakuumbestøpte i en teknisk avansert prosess som sikrer maksimal støpekvalitet. Jeg finner i det hele tatt ikke noe å sette fingeren på når det gjelder selve utfø-

1. Ellesmere er utstyrt med gummiluker. 2. Greit justeringsjul for senkekjølen. 3. Noe uvant design på båndet som skjuler skjøten mellom skrog og dekk

relsen, bortsett fra et bærehåndtak som henger og slår mot baugen i litt motsjø. Skjøten mellom skrog og dekk er i referanseklassen. I motsetning til en del andre kajakker, er den muligens båtens sterkeste punkt. Fabrikken har ikke falt for å ta noen billige snarveier, hvilket også prisen tydelig signaliserer. Boreal Design er en av de få, eller kanskje de eneste, som leverer bruksanvisning med sine båter. Veldig bra.

Konklusjon

Ellesmere er en kajak for padlere som ønsker å tøyse grenser. Erfarne padlere som ønsker å leke seg under tøffe forhold vil få bra valuta for pengene. Båten oppleves som veldig våt i stor motsjø. Er du på sjøen for å leke deg, kan du rulle og tulle så mye du orker.

Båten er skikkelig bygget og står for en støyt. På lengre turer med litt oppakning ville jeg valgt en annen modell. Verftet har flere kajakker på programmet som er bedre egnet til formålet. Boreal Design Saguenay, som vi også har testet, er en av dem. Faller du for Ellesmeres spesielle egenskaper, bør du ta den i nærmere øyesyn. Sammenlignet med andre knekkspantbåter hevder den seg meget godt.

Second opinion

Trond Eriksen er 48 år, 178 cm. og veier 88 kilo. Han bor helt i vannkanten ved Nordåsvannet utenfor Bergen og padler stort sett hver dag fra april til desember. Hans notater etter å ha prøvd Boreal Design Ellesmere: «Kajakken har flott finish og høy byg-

gekvalitet. Linjene er harmoniske men store, sorte gummiluker trekker ned det visuelle inntrykket. Jeg synes ikke noen kajakker er pene med slike. Setet er godt, men ryggstøtten er for lav etter min smak. Fartsegenskapene er ikke spesielt imponerende. Den begynner å bli tung å padle ved cirka fem knop. Behagelig turfart havnet under fire knop. Mangelen av ror er direkte irriterende. Jeg hadde båten i to uker og ble aldri helt fortlølig med kantingsteknikken. Skjøtner ikke vitsen med å ha en kajak uten ror. Etter å ha levert båten tilbake, kjøpte jeg meg ny kajak. Den hadde like høy byggekvalitet som Ellesmere og kostet det samme. I tillegg hadde den ror, så nå er jeg lykkelig.

TEKNISKE DATA

Lengde:	518 cm
Bredde:	55,9 cm
Cockpit:	41 x 76 cm
Vekt:	24 kg
Pris:	Kr. 23.900,-
Utlånt av:	Aktiv AS, www.aktiv.us

Second-tester Trond Eriksen

